

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
<http://gamta.lt>.

UAB „Biosistema“
Fabioniškių g. 96, LT-07100
Vilnius

2016-04-02
Į 2016-04-06

Nr. (28.4)-A4-4564
Gautą prašymą

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL UAB „VYTAUTAI“ ESAMOS ŽVĖRELIŲ FERMOS IŠPLĖTIMO GUDELIŲ PL.9, VYTAUTŲ K., LAZDIJŲ R. SAV. POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė.

Ieva Grosmanaitė, UAB „Biosistema“, Juozapavičiaus g. 3-109, Vilnius, tel. +37052778493, el.p. i.grosmanaite@biosistema.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas.

Direktorius Alvydas Dapkūnas, UAB „Vytautai“, Galsto g. 25, Vytautų k., Lazdijų r. sav., tel. +37060020011, el. p. Alvydas@ignas.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas.

Švelniakailių žvėrelių (kanadinių audinių) fermos išplėtimas.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

Gudelių pl. 9, Vytautų k., Lazdijų r. sav.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Įmonės teritorija bei patalpos, kur šiuo metu vykdoma švelniakailių žvėrelių (kanadinių audinių) auginimo veikla, yra Gudelių pl. 9, Lazdijų r. sav. UAB „VYTAUTAI“ vykdo ūkinę veiklą trijuose žemės sklypuose: 1) unikalus Nr.: 4400-3019-4953, plotas – 4,4097 ha, paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai. Šiame sklype šiuo metu yra įrengta 14 stoginių. Šį žemės sklypą UAB „VYTAUTAI“ nuomojasi iš UAB „VESTEX“ pagal sudarytą nuomos sutartį; 2) unikalus Nr.: 4400-3136-3810, plotas – 0,8455 ha, paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Šiame sklype esančiame kitos (fermų, ūkio) paskirties pastate, kurio unikalus Nr.: 4400-2350-2210, bendras plotas – 2270,89 m², įrengtos UAB „VYTAUTAI“ administracinės-ūkinės patalpos. Šį žemės sklypą UAB „VYTAUTAI“ nuomojasi iš UAB „VESTEX“ pagal sudarytą nuomos sutartį. 3) unikalus Nr.: 5933-0006-0048, plotas – 9,9300 ha, paskirtis – žemės ūkio. Šiame sklype įrengtos mėšlidės, kuriose kaupiamas švelniakailių žvėrelių mėšlas, surinktas iš šėdų. Šį žemės sklypą UAB „VYTAUTAI“ nuomojasi iš Eimanto Dapkūno pagal sudarytą nuomos sutartį.

Nagrinėjamoje teritorijoje bendras užstatymo plotas šiuo metu yra 0,4040 ha, kurį sudaro 2270,89 m² bendro ploto pastatas ir 0,1269 ha ploto 14 vnt. šėdų švelniakailių žvėrelių auginimui. Ūkinės veiklos vykdytojas planuoja išplėsti ūkinę veiklą palaipsniui padidinant auginamų žvėrelių skaičių ir papildomai įrengiant daugiau šėdų. Planuojama įrengti dar 67 šėdus, kurių užstatymo plotas sudarys 2,5460 ha. Bendras esamų ir planuojamų stoginių bei esamo administracinio-ūkinio pastato užstatymo plotas sudarys 2,6729 ha. Nagrinėjamoje teritorijoje yra įrengti dujų, elektros ir elektroninių ryšių tinklai, keliai (gatvės). Papildomi prisijungimo prie inžinerinės infrastruktūros įrenginių sprendimai neplanuojami. Šiuo metu fermoje auginama apie 2000 vnt. žvėrelių (branduolys – 325 vnt. patelių ir 1625 vnt. jauniklių). Planuojama palaipsniui padidinti auginamų

žvėrelių skaičių iki 90 000 vnt. (branduolys – 15 000 vnt. patelių ir 75 000 vnt. jauniklių), todėl papildomai planuojama įrengti stoginių su narvais žvėrelių laikymui ir auginimui. Atsižvelgiant į aplinkybes (ar vaisingi metai ir pan.), fermą išplėsti planuojama per maždaug 10 metų, kasmet padidinant bendrą auginamų žvėrių skaičių vidutiniškai po 8800 vnt. Esamų ir planuojamų stoginių matmenys: plotis 3,80 m, aukštis 2,60 m. Šedų ilgis – skirtingas, kintantis nuo 12,60 iki 100 m priklausomai nuo žemės sklypų ribų. Esami šedai įrengti su gelžbetoniniais pamatais, iš medžio karkaso, atviri, su individualiais narvais ir metalinio tinklo. Tokios pačios konstrukcijos planuojami ir nauji šedai. Tiek esamos stoginės įrengtos, tiek planuojamos stoginės projektuojamos su prailgintais dvišlaičiais stogais šonuose ir lietvamzdžiais, kad būtų surenkamos paviršinės nuotekos lietaus metu nuo stogų ir kad vanduo nesikaupytų po stoginių narvais įrengtose tranšėjose žvėrelių mėšlui kaupti. Paviršinės nuotekos nuo stogų lietvamzdžiais nuvedamos į aplinką. Tirštojo mėšlo kaupimo tranšėjos, į kurias žvėrių mėšlas patenka tiesiogiai iš narvų, įrengtos po stoginių narvais išilgai stoginėms, kad niekada nebūtų apsemtos vandens. Tirštojo mėšlo rietuvės mėšlo kaupimo tranšėjose apjuostos ne žemesniu kaip 20 cm aukščio žemės pylimu. Pylimas įrengtas taip, kad visą mėšlo saugojimo laikotarpį srutos neištekėtų už jo ribų. Mėšlo kaupimo tranšėjose įrengtas durpių arba smulkintų šiaudų pasluoksnis, skirtas srutoms ar skysčiams nuo mėšlo sugerti. Rietuvėse mėšlas laikomas ne ilgiau kaip 6 mėnesius. Ne rečiau kaip kas 6 mėnesius mėšlas iš tranšėjų po narvais surenkamas ir laikomas didžiojoje mėšlidėje, įrengtoje už maždaug 30 m į šiaurę nuo administracinio-ūkinio pastato. Didžiosios mėšlidės ilgis šiuo metu apie 35 m, plotis apie 10 m, aukštis apie 3 m, tūris apie 1050 m³. Mėšlidė įrengta su betoniniu vandeniu nelaidžiu pagrindu. Vadovaujantis Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo reikalavimais, mėšlidė turi būti tokios talpos, kad joje tilptų ne mažiau kaip per 6 mėnesius susidarantis mėšlas. Šiuo metu auginamų audinių mėšlas mėšlidėje telpa. Planuojant išplėsti fermą (auginant 90000 vnt. audinių) planuojama įrengti didesnes mėšlides, įvertinant didžiausią planuojamų auginti žvėrių skaičių, kad mėšlidėse tilptų ne mažiau kaip 17 955 m³ audinių mėšlo. Iki 2017 m. pradžios numatoma parengti projektą esamos mėšlidės rekonstrukcijai arba papildomų naujų mėšlidžių įrengimui. Iš didžiosios mėšlidės ne rečiau kaip kas 6 mėn. mėšlas išvežamas ir naudojamas laukų tręšimui pagal sutartį su ūkininku Donatu Dapkūnu. Ūkininko Donato Dapkūno bendras valdomos žemės plotas yra 57,46 ha. Vadovaujantis Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo priedu, 1 SG atitinkančio 40 vnt. audinių mėšlo skleidimo plotas yra 0,015 ha. 90 000 vnt. audinių mėšlo skleidimo plotas yra 33,75 ha. Audinės auginamos fermoje iki 3 m amžiaus. Lapkričio mėnuo laikomas kailio subrendimo laiku, todėl šiuo laikotarpiu audinės yra užmigdomos specialioje dujų kameroje naudojant CO₂ dujas, nepriklausomai nuo žvėrelio amžiaus. Po to žvėrelių kūnai pervežami specialiuose konteineriuose į kailių lupimo ir apdirbimo įmonę. Pašaras žvėreliams yra perkamas iš įvairių pašarų prekiaujančių įmonių ir laikomas 5-6° C šaldiklyje. Vienam žvėreliui per dieną tenka 200 g pašaro. Po kiekvieno šėrimo pašarų šaldiklis ir indai yra išplaunami, išdžiovinami, periodiškai atliekama dezinfekcija dezinfekantu - Virocid tirpalu. Žvėrelių narvų plovimo, valymo, šėrimo indų plovimo metu ir darbuotojų buitinėje veikloje per metus susidaro apie 120 m³ nuotekų. Teritorijoje yra įrengti keturi nuotekų kaupimo rezervuarai: trys 150 cm gylio ir 100 cm skersmens (1,17 m³ tūrio) ir vienas 200 cm gylio ir 100 cm skersmens (1,57 m³). Buitinės ir gamybinės (narvų, indų plovimo ir dezinfekavimo) nuotekos iš šių rezervuarų yra reguliariai išsiurbiamos ir išvežamos pagal nuotekų šalinimo paslaugų teikimo sutartį su UAB „Lazdijų vanduo“. Planuojamos ūkinės veiklos metu nuotekų susidarys apie 5400 m³ per metus. Todėl numatoma suprojektuoti ir įrengti atitinkamo našumo nuotekų valymo įrenginius. Žvėrelių girdymui, darbuotojų buitinėms reikmėms, narvų, indų ir patalpų plovimui yra ir bus imamas iš gręžinio. Žvėrelių girdymui šiuo metu per parą sunaudojama 2 m³ vandens. Planuojamas vandens sunaudojimas maksimaliai išplėtus veiklą – 90 m³ per parą. Girdymui stoginėse yra įrengta girdymo sistema. Žvėrelių narvų valymui, plovimui, šėrimo indų plovimui, darbuotojų buitinėms reikmėms per metus šiuo metu sunaudojama apie 120 m³ vandens, maksimaliai išplėtus veiklą planuojama sunaudoti apie 5400 m³. Ateityje esant poreikiui numatoma įrengti papildomų vandens gręžinių arba rekonstruoti esamą.

Vykdamat ūkinę veiklą į aplinkos orą išsiskirs amoniakas. Teršalai bus išmetami iš dviejų neorganizuotų taršos šaltinių. Siekiant įvertinti UAB „Vytautai“ ūkinės veiklos išmetamo amoniako poveikį aplinkos oro kokybei, buvo atlikti aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimai, naudojant matematinio modelio programą ISC-AERMOD View. Amoniako (NH₃) skaičiavimo rezultatai

rodo, kad didžiausia 1 val. koncentracija siekia (taikant 98,5%) - $37,75 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (19 % RV) bei neviršija ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai. Maksimali 24 val. kietųjų dalelių koncentracija gali siekti $29,73 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ir sudaryti 74 % nustatytos ribinės vertės.

Nagrinėjamoje ūkinėje veikloje į aplinkos orą išsiskiria 1 teršalas turintis kvapą – amoniakas. Išmetamų teršalų apskaičiuotos didžiausios koncentracijos aplinkos ore buvo palygintos su jų kvapo slenkstinėmis koncentracijomis. Azoto dioksido koncentracija aplinkos ore nesiekia jo slenkstinės kvapo koncentracijos, t.y. šio teršalo kvapas aplinkos ore nebus juntamas.

Vadovaujantis LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo 73 punkto reikalavimais, planuojamai ūkinei veiklai taikoma 300 m norminė sanitarinė apsaugos zona. Artimiausi gyvenamieji namai nutolę nuo UAB „VYTAUTAI“ vykdomos veiklos vietos apie 355 m į pietus, kurie nepatenka į norminę SAZ, ir apie 266 m į šiaurės vakarus, kurie patenka į norminę SAZ, todėl atlikus poveikio aplinkai vertinimo procedūras numatoma atlikti SAZ tikslinimo procedūras.

Planuojama ūkinės veiklos teritorija ir jos gretimybės į saugomas teritorijas nepatenka. Į pietvakarius už maždaug 800 m yra kaimo turizmo sodyba. Artimiausia tankiai apgyvendinta teritorija yra Lazdijų miestas, nutolęs apie 12 km. Artimiausias kultūros paveldo objektas – senkapis Klepočių kaime nuo ūkinės veiklos vietos yra nutolęs apie 1,54 km.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas.

Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis, UAB „VYTAUTAI“ planuojamos ūkinės veiklos vietai artimiausia saugoma teritorija yra Veisiejų regioninis parkas, kuriam priklauso: Ringeliškės botaninis-zoologinis draustinis ir Petroškų miškas, nuo UAB „VYTAUTAI“ vykdomos ūkinės veiklos vietos nutolę apie 1,38 km į pietryčius, Liubelio gamtinis rezervatas, nutolęs apie 2,26 km į šiaurės rytus, Liubelio miškas, nutolęs apie 2,78 km į šiaurės rytus, Šlavanto kraštovaizdžio draustinis, nutolęs apie 3,55 km į šiaurės rytus, Liūnelio gamtinis rezervatas, nutolęs apie 4,90 km į rytus, Liūnelio ežeras ir jo apyežerės, nutolę apie 4,73 km į rytus, Balsio ežeras, nutolęs apie 4,24 km į šiaurės rytus.

Artimiausios *Natura 2000* teritorijos yra Petroškų ir Liubelio miškai, Liūnelio ežeras ir jo apyežerės ir Balsio ežeras.

6. Pastabos, pasiūlymai.

6.1. Apie atrankos išvadą planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) privalo pranešti visuomenei Aplinkos ministerijos patvirtinta tvarka (AM 2005-07-15 įsakymas Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais). Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje, adresu Kauno g. 69, Alytus., tel. 8-315-56755.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/ nutraukti veiklą.

6.3. Planuojama ūkinė veikla galima tik atlikus Poveikio visuomenės sveikatai vertinimą (toliau – PVSV).

6.4. Pradėti planuojamą ūkinę veiklą tik pastačius naują arba rekonstravus esamą mėšlidę.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Planuojama ūkinės veiklos teritorija ir jos gretimybės į saugomas teritorijas nepatenka. Į pietvakarius už maždaug 800 m yra kaimo turizmo sodyba. Artimiausia tankiai apgyvendinta teritorija yra Lazdijų miestas, nutolęs apie 12 km. Artimiausias kultūros paveldo objektas – senkapis Klepočių kaime nuo ūkinės veiklos vietos yra nutolęs apie 1,54 km.

7.2. Planuojama įrengti mėšlides, įvertinant didžiausią planuojamą auginti žvėrių skaičių, kad mėšlidėse tilptų ne mažiau kaip $17\,955 \text{ m}^3$ audinių mėšlo.

7.3. Suskaičiuotos amoniako pažemio koncentracijos nagrinėjamos ūkinės veiklos aplinkos ore, bei artimiausios gyvenamosios aplinkos ore neviršija ribinių verčių, nustatytų žmonių sveikatos apsaugai.

7.4. Išmetamų teršalų apskaičiuotos didžiausios koncentracijos aplinkos ore buvo palygintos su jų kvapo slenkstinėmis koncentracijomis. Azoto dioksido koncentracija aplinkos ore nesiekia jo slenkstinės kvapo koncentracijos, t.y. šio teršalo kvapas aplinkos ore nebus juntamas.

7.5. Vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 73 punkto reikalavimais, planuojamai ūkinei veiklai taikoma 300 m norminė sanitarinė apsaugos zona. Bus atliekamos atskiros PVSV procedūros, kurių metu papildomai bus įvertintas poveikis artimiausiai gyvenamajai aplinkai ir priimtas sprendimas, ar šiuo požiūriu veikla leistina.

7.6. Planuojama išplėsti ūkinė veikla neigiamo poveikio žemei nesukels, kadangi didelės apimties žemės darbai ir gausus gamtos išteklių naudojimas nenumatomi. Prieš įrengiant papildomas stogines žvėrelių auginimui, nagrinėjamoje teritorijoje numatomi minimalūs žemės paviršiaus išlyginimo darbai.

7.7. Planuojama išplėsti ūkinė veikla neigiamo poveikio orui ir vietovės meteorologinėms sąlygoms nesukels, kadangi stacionarių oro taršos šaltinių nenumatoma, tarša iš mobilių taršos šaltinių bus nežymi, ūkinės veiklos metu nebus vykdomi jokie gamybiniai ir technologiniai procesai, todėl nebus sukeltas triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma ir spinduliuotė. Keliamas triukšmo lygis neturėtų viršyti HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

7.8. Teritorijoje yra įrengti keturi nuotekų kaupimo rezervuarai. Buitinės ir gamybinės (narvų, indų plovimo ir dezinfekavimo) nuotekos iš šių rezervuarų yra reguliariai išsiurbiamos ir išvežamos pagal nuotekų šalinimo paslaugų teikimo sutartį su UAB „Lazdijų vanduo“. Planuojamai ūkinei veiklai numatoma įrengti nuotekų valymo įrenginius. Paviršinės nuotekos nuo stogų lietvamzdžiais nuvedamos į aplinką.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir įgyvendinus 6.3 – 6.4. numatytus reikalavimus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal pateiktą informaciją atrankai, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – UAB „Vytautai“ esamos švelniakailių žvėrelių auginimo fermos plėtrai, Gudelių pl. 9, Vytautų k., Lazdijų r. sav., neprivalomas poveikio aplinkai vertinimas. Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti Aplinkos apsaugos agentūrai pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti Aplinkos apsaugos agentūrai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba ši atrankos išvada gali būti skundžiama Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos.

Direktorius įgaliota
Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė